

Het Nederlandse Biodiversiteitsplatform

NL-Bioplatform - knooppunt in het Europees Biodiversiteit Platform

Het Bioplatform-NL is een onafhankelijk, nationaal netwerk van wetenschappelijke organisaties, financierders van onderzoek, beleidsmakers en gebruikers van onderzoek op het gebied van biodiversiteit. De inspanningen van Bioplatform-NL zijn gericht op het ondersteunen van de doelen van het Biodiversiteitsverdrag (Convention on Biological Diversity, Rio de Janeiro, 1992). Het concept biodiversiteit is ongeveer 20 jaar geleden ontstaan. Uit de definitie van biodiversiteit (artikel 2, Gebruikte termen, in het Verdrag inzake biologische diversiteit, 1992) blijkt dat het concept een breed scala aan onderzoeksvelden en beleidsonderwerpen omvat. De CBD-definitie wordt gehanteerd als leidraad bij het afbakenen van het werkveld van Bioplatform-NL. Het werkveld omvat ook de menselijke aspecten van biodiversiteit. Onder dit laatste wordt verstaan het verwerven van inzicht in de wijze waarop de samenleving en biodiversiteit op elkaar inwerken, de perceptie van biodiversiteit in verschillende groeperingen van de samenleving, de invloed van menselijk handelen en menselijke activiteiten op biodiversiteit, de wijze waarop biologische bronnen duurzaam kunnen worden geëxploiteerd, en tot slot de wijze waarop de economische voordelen van biodiversiteit aan iedereen ten goede kunnen komen ("access and benefit sharing").

Doelstelling

De doelen van het platform zijn:

- het vergroten van de samenwerking tussen wetenschappelijk onderzoekers en beleidsmakers op het gebied van biodiversiteit;
- het identificeren van sterke punten en van lacunes op dit gebied en het identificeren van mogelijke toekomstige prioritaire onderzoeksvelden.
- het stimuleren van de rol van het Nederlandse biodiversiteitsonderzoek en de Nederlandse onderzoeksprioriteiten in internationale onderzoeksprogramma's;
- het bevorderen van uitwisselingen van kennis en ervaring tussen wetenschappelijk onderzoekers, beleidsmakers en eindgebruikers via websites, e-conferenties en workshops, en het bevorderen van een betere benutting van de resultaten van onderzoek.

Organisatiestructuur

Bioplatform-NL onderhoudt goede contacten met de Nederlandse vertegenwoordigers en focal points van internationale programma's en conventies zoals NL-Diversitas, NL-BIF (de Nederlandse GBIF-partner) het CBD- en GTI-focal point. Daarnaast is Bioplatform-NL de Nederlandse partner van het "European Platform for Biodiversity Research Strategy" (het Europese netwerk van nationale Bioplatforms), een initiatief van de EU met als belangrijkste doel het verbeteren van de effectiviteit en relevantie van het biodiversiteitsonderzoek in Europa. Het Bioplatform-NL wordt ondersteund door een secretariaat.

Bioplatform-NL is een onafhankelijk platform. Voorzitter van het platform is Prof. Dr. P. Baas. Het secretariaat wordt vervuld door de directie Kennis van het Ministerie van LNV. De voorbereidende werkzaamheden zullen worden verricht door het secretariaat en door ad hoc werkgroepen.

Deelnemers

Wetenschappelijke instituten, onderzoeksorganisaties, non-gouvernementele organisaties, beleidsmakers en hun vertegenwoordigers kunnen deelnemer van het Bioplatform-NL worden.

Bioplatform-NL streeft er naar dat organisaties als de hierna genoemde deelnemen aan het platform:

- Onderzoeksorganisaties, zoals de Onderzoekschool voor Biodiversiteit, en Functionele Ecologie, wetenschappelijke instituten als ETI, Alterra-WUR, RIVO, NIOZ, NIOO, NGO's zoals de PGO's, en organisaties in de private sector, zoals wetenschappelijke milieuadviesbureaus;
- Organisaties die onderzoek financieren: de Koninklijke Academie van Wetenschappen en de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek, maar ook Ministeries (zie hieronder);
- Beleidmakende organisaties, in het bijzonder ministeries met taken die verband houden met het Nederlandse biodiversiteitsonderzoek en -beleid, het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, het ministerie van Verkeer en Waterstaat, het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselveiligheid, en de adviescolleges voor biodiversiteitsonderzoek zoals de Raad voor Ruimtelijk, Milieu- en Natuuronderzoek (RMNO).
- De eindgebruikers van wetenschappelijke producten van het Nederlandse biodiversiteitsonderzoek, onder andere de ministeries (zie hierboven), het Milieu- en Natuurplanbureau, NGO's zoals bijvoorbeeld IUCN NL, Stichting Tropenbos, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, maar ook bedrijven als Unilever of bedrijfsorganisaties.

Acties

De activiteiten en discussies binnen Bioplatform-NL kunnen gegroepeerd worden rond de volgende thema's:

Inzichten verwerven in de biologische diversiteit in al haar aspecten en functies:

- Taxonomisch onderzoek en onderzoek naar biodiversiteitspatronen en - processen op genetisch-, organisme- en ecosysteem niveau in terrestrische-, zoetwater- en mariene milieus;
- Biotische en abiotische relaties en interacties in tijd en ruimte;
- Functies van biodiversiteit ten aanzien van de stabiliteit van ecosystemen en de instandhouding van het leven, inclusief de gevolgen van klimaatverandering en andere mondiale veranderingen;
- Beoordeling en monitoring van de toestand van de biodiversiteit aan de hand van uiteenlopende parameters zoals hotspots en Rode lijsten.

Duurzaam gebruik en behoud van de biodiversiteit:

- Strategieën en regelgeving met betrekking tot landbouw, visserij, toerisme, bosbouw, biotechnologie enzovoort;
- Economische (op)waardering van biodiversiteit;

- Wet- en regelgeving, inclusief wettelijke eigendomsrechten en handavingsaspecten;
- Beleid voor biodiversiteitsbehoud in situ en ex situ, en voor duurzaam gebruik van genetische rijkdommen;
- Indicatoren en scenario's voor beleidsontwikkeling;
- Inrichting en beheer van natuur inclusief identificatie van bijvoorbeeld ecologische netwerken.

Verzamelen, uitwisselen en toegankelijk maken van informatie:

- Ontwikkeling van monitoringsystemen, databases en onderlinge uitwisselbaarheid van informatie over biodiversiteit en beleidsinformatie.
- Geïntegreerde analyses, GIS analyses en het bouwen van wetenschappelijke modellen.
- Communicatie en verspreiding van kennis en informatie.

Taken

- Het verkrijgen van inzicht in de onderzoekscapaciteiten, -prioriteiten, en resultaten van het biodiversiteitonderzoek in Nederland als uitgangspunt voor mogelijke voorstellen;
- Het stimuleren van de uitwisseling van resultaten, ervaringen en evaluaties, standpunten en meningen tussen onderzoeksorganisaties, financiers, beleidsmakers en eindgebruikers met het oog op het identificeren van onderzoeksprioriteiten en het bevorderen van onderzoeksprogramma's;
- Het stimuleren en bevorderen van het debat tussen stakeholders door het organiseren van bijeenkomsten, workshops en (e-) conferenties, door het maken van leaflets en discussie-papers en het leveren van bijdragen aan bijeenkomsten en (e-) conferenties;
- Het communiceren met Nationale Bioplatforms in andere landen, met het EPBRS en met de EU;
- Het bijhouden van een website, inclusief een database met een overzicht van het biodiversiteitonderzoek in Nederland en een lijst van evenementen en links naar aan biodiversiteit gerelateerde websites;
- Het samenstellen van een overzicht van deskundigen, instanties en projecten op het gebied van biodiversiteitonderzoek, landschap- en natuurbehoud, musea en collecties, en van projecten op het gebied van biodiversiteitonderzoek;
- Het opstellen en doen van aanbevelingen aan daarvoor in aanmerking komende partners op het gebied van strategische of organisatorische onderwerpen die met het biodiversiteitonderzoek in al zijn aspecten samenhangen.

Werkprogramma

De prioriteiten zullen bepaald worden door de Bioplatform-partners. Hierbij kan aan de volgende activiteiten worden gedacht:

- Het organiseren van bijeenkomsten, debatten, workshops en (e-) conferenties voor het identificeren van onderzoeksprioriteiten, en deze verspreiden door middel van leaflets, discussie-papers en bijdragen aan bijeenkomsten;
- Het organiseren van voorbereidingsbijeenkomsten gericht op bijdragen van Nederland aan EU-overleg (en ander internationaal overleg) met betrekking tot onderzoeksprioriteiten in relatie tot biodiversiteit;
- Het analyseren van de mogelijkheden voor een sterkere samenwerking tussen de Nederlandse partners en focal points voor biodiversiteit;
- Het ontwikkelen en uitvoeren van een effectieve communicatiestrategie voor Bioplatform-NI;

- Het leggen van relaties met andere nationale Bioplatforms en met de EU (DG-Research, DG Environment).